

Dokument z posiedzenia

A8-0049/2019

29.1.2019

SPRAWOZDANIE

zawierające projekt rezolucji nieustawodawczej w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Umowy o ochronie inwestycji między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Singapuru, z drugiej strony
(07979/2018 – C8-0447/2018 – 2018/0095M(NLE))

Komisja Handlu Międzynarodowego

Sprawozdawca: David Martin

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI NIEUSTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO.....	3
PROCEDURA W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	9
GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	10

PROJEKT REZOLUCJI NIEUSTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie projekt decyzji Rady w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Umowy o ochronie inwestycji między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Singapuru, z drugiej strony (07979/2018 – C8-0447/2018 – 2018/0095M(NLE))

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt decyzji Rady (07979/2018),
- uwzględniając projekt Umowy o ochronie inwestycji między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Singapuru, z drugiej strony (07980/2018),
- uwzględniając wniosek o udzielenie zgody przedstawiony przez Radę na mocy art. 207 ust. 4 i art. 218 ust. 6 akapit drugi lit. a) ppkt (v) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) (C8-0447/2018),
- uwzględniając wytyczne negocjacyjne z dnia 23 kwietnia 2007 r. w sprawie umowy o wolnym handlu z państwami członkowskimi Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN),
- uwzględniając decyzję Rady z dnia 22 grudnia 2009 r. w sprawie przystąpienia do negocjacji dwustronnych dotyczących umów o wolnym handlu z poszczególnymi państwami członkowskimi Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN), począwszy od Singapuru,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 6 kwietnia 2011 r. w sprawie przyszłej europejskiej polityki inwestycji międzynarodowych¹,
- uwzględniając zmiany pierwotnych wytycznych negocjacyjnych w dniu 12 września 2012 r. mające na celu upoważnienie Komisji do negocjowania w sprawach inwestycji,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1219/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. ustanawiające przepisy przejściowe w zakresie dwustronnych umów inwestycyjnych między państwami członkowskimi a państwami trzecimi²,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 5 lipca 2016 r. w sprawie nowej, perspektywicznej i innowacyjnej przyszłej strategii w dziedzinie handlu i inwestycji³,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 14 października 2015 r. zatytułowany „Handel dla wszystkich - w kierunku bardziej odpowiedzialnej polityki handlowej i inwestycyjnej” (COM(2015)0497),
- uwzględniając opinię Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 16 maja

¹ Dz. U. CE 296 z 2.10.2012, s. 34.

² Dz.U. L 351 z 20.12.2012, s. 40.

³ Dz.U. C 101 z 16.3.2018, s. 30.

2017 r. w ramach procedury 2/15¹, wnioskowaną przez Komisję w dniu 10 lipca 2015 r. na podstawie art. 218 ust. 11 TFUE,

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 4 października 2018 r. w sprawie wkładu UE w wiążący instrument ONZ dotyczący korporacji transnarodowych i innych przedsiębiorstw o cechach transnarodowych w odniesieniu do przestrzegania praw człowieka²,
 - uwzględniając zasady dotyczące przejrzystości w umownych postępowaniach arbitrażowych między inwestorem a państwem przyjęte przez Komisję Narodów Zjednoczonych do spraw Międzynarodowego Prawa Handlowego (UNCITRAL),
 - uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej (TUE), a w szczególności jego tytuł V dotyczący działań zewnętrznych Unii,
 - uwzględniając TFUE, z zwłaszcza jego część piątą, tytuły I, II i V, w szczególności art. 207 w związku z art. 218 ust. 6 lit. a) ppkt (v),
 - uwzględniając swoją rezolucję ustawodawczą z ...³ w sprawie projektu decyzji,
 - uwzględniając art. 99 ust. 2 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Handlu Międzynarodowego (A8-0049/2019),
- A. mając na uwadze, że Unia i Singapur wyznają te same wartości podstawowe, w tym wartości demokracji, praworządności, poszanowania praw człowieka, różnorodności kulturowej i językowej, oraz podzielają silne zaangażowanie w handel oparty na zasadach w ramach wielostronnego systemu handlowego;
- B. mając na uwadze, że Unia jest czołowym odbiorcą i źródłem bezpośrednich inwestycji zagranicznych na całym świecie;
- C. mając na uwadze, że Singapur jest ósmym co do wielkości w ogóle i pierwszym w regionie ASEAN miejscem przeznaczenia unijnych bezpośrednich inwestycji zagranicznych;
- D. mając na uwadze, że Singapur jest zdecydowanie największym partnerem handlowym UE w Azji Południowo-Wschodniej i odpowiada za niespełną jedną trzecią handlu towarami i usługami między UE a ASEAN oraz za około dwóch trzecich wszystkich inwestycji między obydwojema regionami; mając na uwadze, że ponad 10 000 europejskich firm ma swoje siedziby regionalne w Singapurze i zasadniczo działa w kontekście bezpieczeństwa i pewności prawa;
- E. mając na uwadze, że Singapur jest główną lokalizacją dla europejskich inwestycji w Azji, a inwestycje dwustronne w 2016 r. osiągnęły kwotę 256 mld EUR;
- F. mając na uwadze, że aktualnie obowiązuje ponad 3 000 międzynarodowych traktatów

¹ Opinia Trybunału Sprawiedliwości z dnia 16 maja 2017 r., 2/15, ECLI:EU:C: 2017:376.

² Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0382.

³ Teksty przyjęte w tym dniu, P8_TA(0000)0000.

inwestycyjnych, a państwa członkowskie są stronami około 1 400 takich traktatów;

- G. mając na uwadze, że jest to pierwsza umowa „wyłącznie o ochronie inwestycji” zawarta między Unią a państwem trzecim w następstwie toczonych wśród instytucji dyskusji na temat nowej architektury umów o wolnym handlu zawieranych przez UE, na podstawie opinii TSUE nr 2/15 z dnia 16 maja 2017 r.;
 - H. mając na uwadze, że w świetle nowego podejścia do ochrony inwestycji i mechanizmu jej egzekwowania – systemu sądów ds. inwestycji (ICS) – w 2017 r. Singapur zgodził się zrewidować postanowienia o ochronie inwestycji wynegocjowane w 2014 r., tym samym ponownie otwierając zamknięte porozumienie;
 - I. mając na uwadze, że umowa opiera się na postanowieniach dotyczących ochrony inwestycji zawartych w kompleksowej umowie gospodarczo-handlowej między UE a Kanadą (CETA), ratyfikowanej przez Parlament w dniu 15 lutego 2017 r.;
 - J. mając na uwadze, że w dniu 6 września 2017 r. Belgia wystąpiła do TSUE o opinię w sprawie zgodności postanowień CETA dotyczących ICS z unijnymi traktatami;
 - K. mając na uwadze, że rozwinięte gospodarki o prawidłowo funkcjonujących systemach sądownictwa sprawiają, że kwestia korzystania z mechanizmów rozstrzygania sporów między inwestorem a państwem jest mniej istotna, chociaż mechanizmy te mogą zapewnić szybsze rozwiązywanie sporów; mając jednak na uwadze, że ustanowienie niezależnego wielostronnego trybunału inwestycyjnego zwiększyłoby zaufanie do systemu i pewność prawa;
 - L. mając na uwadze, że umowa zastąpi dotychczasowe dwustronne umowy inwestycyjne zawarte między trzynastoma państwami członkowskimi a Singapurem, które nie obejmują nowego unijnego podejścia do ochrony inwestycji ani mechanizmu jej egzekwowania (ICS);
 - M. mając na uwadze, że strony zobowiązały się do stworzenia wielostronnego trybunału inwestycyjnego, która to inicjatywa ma zdecydowane poparcie Parlamentu;
 - N. mając na uwadze, że w dniu 20 marca 2018 r. Rada przyjęła wytyczne negocjacyjne upoważniające Komisję do rozpoczęcia negocjacji w imieniu UE w sprawie konwencji ustanawiającej wielostronny trybunał inwestycyjny; mając na uwadze, że te wytyczne negocjacyjne zostały podane do wiadomości publicznej;
 - O. mając na uwadze, że UE zawarła podobną umowę o ochronie inwestycji z Wietnamem – przyjętą przez Komisję w dniu 17 października 2018 r.;
1. z zadowoleniem przyjmuje nowe unijne podejście do ochrony inwestycji i odnośny mechanizm egzekwowania (ICS), które zastępują kontrowersyjny mechanizm rozstrzygania sporów między inwestorem a państwem (ISDS), eliminując niektóre jego braki proceduralne, jaki i indywidualne podejścia stosowane przez państwa członkowskie UE na podstawie istniejących dwustronnych umów inwestycyjnych (BITs);
 2. uważa, że istotne jest, by umowa zapewniała wysoki poziom ochrony inwestycji,

przejrzystości i odpowiedzialności, gwarantując jednocześnie prawo obu stron do wprowadzania regulacji na wszystkich szczeblach rządowych oraz realizacji uzasadnionych celów polityki publicznej, takich jak ochrona zdrowia publicznego i środowiska; podkreśla, że w przypadku gdy jedna strona ustanowi przepisy w sposób, który negatywnie wpływa na inwestycję lub jest sprzeczny z oczekiwaniami inwestora co do zysków, nie stanowiłoby to samo w sobie naruszenia standardów w zakresie ochrony inwestycji i tym samym nie wymagałoby żadnej rekompensaty; podkreśla, że umowa nie może w żaden sposób ograniczać autonomii partnerów społecznych i praw związków zawodowych;

3. podkreśla, że umowa gwarantuje niedyskryminację inwestorów z UE w Singapurze w stosunku do inwestorów singapurskich oraz zapewnia im ochronę przed bezprawnym wywłaszczeniem;
4. przypomina, że ICS przewiduje utworzenie stałego sądu pierwszej instancji i sądu apelacyjnego, których członkowie mają posiadać kwalifikacje porównywalne z kwalifikacjami sędziów Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości, w tym biegłą znajomość prawa międzynarodowego publicznego, a nie tylko prawa handlowego, oraz spełniać ściśle kryteria dotyczące niezależności, uczciwości i etyki postępowania, określone w wiążącym kodeksie etycznym i służące zapobieganiu konfliktom interesów;
5. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że zasady przejrzystości będą miały zastosowanie w postępowaniach przed sądami, dokumenty dotyczące spraw będą publicznie dostępne, a przesłuchania będą miały publiczny charakter; uważa, że większa przejrzystość pomoże wzbudzić zaufanie społeczeństwa do systemu; ponadto z zadowoleniem przyjmuje jasność podstaw, na których inwestor może złożyć skargę, co zapewnia dodatkową przejrzystość i uczciwość procesu;
6. podkreśla, że strony trzecie, takie jak organizacje pracy lub ochrony środowiska, nie posiadają legitymacji procesowej przed sądem i w związku z tym nie mogą uczestniczyć jako strony poszkodowane w egzekwowaniu obowiązków inwestorów, ale mogą uczestniczyć w postępowaniach ICS za pośrednictwem opinii amicus curiae; podkreśla, że trybunał inwestycyjny nadal stanowi oddzielny system przeznaczony wyłącznie dla inwestorów zagranicznych;
7. podkreśla, że nie będzie możliwy wybór sądu ze względu na możliwość korzystniejszego rozstrzygnięcia sprawy (ang. forum shopping) oraz że należy unikać wielokrotnych i równoległych postępowań;
8. przypomina, że przedmiotowa umowa w znacznej mierze opiera się na postanowieniach o ochronie inwestycji zawartych w CETA, ponieważ w chwili zawarcia przewiduje postanowienia dotyczące obowiązków byłych sędziów, kodeksu etycznego zapobiegającego konfliktom interesów i w pełni działającego sądu apelacyjnego;
9. z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie Singapuru w ustanowienie wielostronnego trybunału inwestycyjnego – powszechnego i niezależnego sądu międzynarodowego, który będzie miał zdolność do rozpoznawania sporów między inwestorami a państwami uznającymi jego właściwość w sprawach dotyczących dwustronnych umów inwestycyjnych, oraz którego ostatecznym celem musi być zreformowanie i zastąpienie

obecnie pozbawionego równowagi, kosztownego i rozdrobnionego systemu ochrony inwestycji; uznaje umowę za milowy krok na drodze do osiągnięcia tego celu; zachęca Komisję do kontynuowania sięgających państw trzecich starań na rzecz jak najszybszego ustanowienia tego trybunału;

10. z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady o upublicznieniu wytycznej negocjacyjnej z dnia 20 marca 2018 r. w sprawie wielostronnego trybunału inwestycyjnego i wzywa Radę do upublicznienia wytycznych negocjacyjnych dotyczących wszystkich poprzednich i przyszłych umów o handlu i inwestycjach niezwłocznie po ich przyjęciu w celu zwiększenia przejrzystości i kontroli publicznej;
11. podkreśla, że umowa zastąpi dotychczasowe dwustronne umowy inwestycyjne zawarte między trzynastoma państwami członkowskimi a Singapurem, zapewniając w ten sposób większą spójność w porównaniu z dwustronnymi umowami inwestycyjnymi, które opierają się na przestarzałych unormowaniach o ochronie inwestycji i obejmują mechanizm ISDS; podkreśla, że umowa ustanowi nowe prawa związane z roszczeniami inwestorów w pozostałych piętnastu państwach członkowskich; podkreśla, że funkcjonalne sądy krajowe stanowią pierwszą opcję dla rozwiązywania sporów inwestorskich, lecz uważa, że umowa stanowi ważny krok ku reformie ogólnoświatowych norm dotyczących ochrony inwestycji i rozstrzygania sporów;
12. ubolewa nad brakiem przepisów dotyczących odpowiedzialności inwestorów i podkreśla w tym kontekście znaczenie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw; apeluje do Komisji o rozważenie przepisów podobnych do tych, które dotyczą minerałów z regionów ogarniętych konfliktami i drewna, takich jak dotyczące przemysłu konfekcyjnego; przypomina o znaczeniu Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych oraz Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka;
13. dostrzega brak globalnego podejścia do przestrzegania prawa przez korporacje w odniesieniu do praw człowieka oraz brak dostępnych mechanizmów naprawczych; odnotowuje prace zainicjowane w ONZ przez otwartą międzyrządową grupę roboczą ds. korporacji transnarodowych i innych przedsiębiorstw dotyczące praw człowieka w ustanawianiu wiążącego instrumentu ONZ; zachęca Komisję i państwa członkowskie UE do konstruktywnego zaangażowania się w tę inicjatywę;
14. zachęca Komisję do kontynuacji prac nad poprawą dostępności ICS, w szczególności dla MŚP i mniejszych firm;
15. wzywa Komisję i Singapur do uzgodnienia surowszych sankcji w przypadku naruszenia kodeksu etycznego przez członka trybunału oraz do zapewnienia ich obowiązywania w chwili wejścia umowy w życie;
16. uważa, że dzięki zatwierdzeniu tej umowy UE wzmocni swą pozycję na potrzeby negocjacji podobnych umów z innymi państwami ASEAN w celu ustanowienia podobnych standardów ochrony inwestycji w całym regionie;
17. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych,

rządom i parlamentom państw członkowskich oraz rządowi i parlamentowi Republiki Singapuru.

PROCEDURA W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ

Tytuł	Umowa o ochronie inwestycji między UE i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Singapuru, z drugiej strony		
Odsyłacze	2018/0095M(NLE)		
Data skonsultowania się / zwrócenia się o wyrażenie zgody	6.9.2018		
Komisja przedmiotowo właściwa Data ogłoszenia na posiedzeniu	INTA 13.9.2018		
Sprawozdawcy Data powołania	David Martin 16.5.2018		
Rozpatrzenie w komisji	10.7.2018	5.11.2018	3.12.2018
Data przyjęcia	24.1.2019		
Wynik głosowania końcowego	+: -: 0:	25 12 0	
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Maria Arena, David Campbell Bannerman, Salvatore Cicu, Santiago Fisas Ayxelà, Eleonora Forenza, Karoline Graswander-Hainz, Christophe Hansen, Heidi Hautala, Yannick Jadot, France Jamet, Jude Kirton-Darling, Bernd Lange, David Martin, Emmanuel Maurel, Anne-Marie Mineur, Sorin Moisă, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Kārlis Šadurskis, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Joachim Starbatty, Adam Szejnfeld, William (The Earl of) Dartmouth, Jan Zahradil		
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Syed Kamall, Frédérique Ries, Fernando Ruas, Paul Rübig, Pedro Silva Pereira, Ramon Tremosa i Balcells, Jarosław Wałęsa		
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	José Blanco López, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Jozo Radoš, Jasenko Selimovic, Mihai Țurcanu, Anna Záborská		
Data złożenia	30.1.2019		

**GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO
W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ**

25	+
ALDE	Jozo Radoš, Frédérique Ries, Jasenko Selimovic, Ramon Tremosa i Balcells
ECR	David Campbell Bannerman, Syed Kamall, Joachim Starbatty, Jan Zahradil
EFDD	William (The Earl of) Dartmouth
PPE	Salvatore Cicu, Santiago Fisas Ayxelà, Christophe Hansen, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Sorin Moisă, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Fernando Ruas, Paul Rübig, Kārlis Šadurskis, Adam Szejnfeld, Mihai Țurcanu, Jarosław Wałęsa, Anna Záborská
S&D	Bernd Lange, David Martin, Pedro Silva Pereira

12	-
ENF	France Jamet
GUE/NGL	Eleonora Forenza, Emmanuel Maurel, Anne-Marie Mineur, Helmut Scholz
S&D	Maria Arena, José Blanco López, Karoline Graswander-Hainz, Jude Kirton-Darling, Joachim Schuster
VERTS/ALE	Heidi Hautala, Yannick Jadot

0	0

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się